

Anne -Babalara düşen görevler

Çocuğunuzun gelişim özelliklerini ve dönemlere ait değişimleri takip edin. Hangi yaşlarda hangi özellikleri sergileyeceği hakkında fikir sahibi olmak, hem sizi şaşırtmayacak hem de uygun anlarda uygun yaklaşımlarda bulunmanızı sağlayacaktır. Böylece, hangi kişilik özelliklerinin kalıcı hangilerinin dönemseldiğini daha rahat ayırt edebilirsiniz.

Özgüveni destekleyici yaklaşımlarınız, çocuğunuzun kendi başına bir şeyler yapabilme becerilerini, sorun çözme yetilerini güçlendiren örnekleri içermelidir. Problemleri, çıkan sorunları onun için çözmek yerine, kendisinin çözüm yolu bulmasını desteklemek, takıldığı anlarda alternatif sunmak yararlı olacaktır. Bu noktada önemli olan, şartsız bir biçimde onun yanında olduğunuz mesajını vererek, bireysel gelişimini desteklemektir.

Odasının düzeni, ilgi alanları, yetenekleri, hobileri, ilişkileri üzerinden O'nun kişiliğine dair özellikleri öğrenebilirsiniz. Sizin için hiç benzemeyen bir renk seçimi olabilir, ya da sizin hiç önem vermediğiniz bir değer, onun için çok önemli olabilir. Kişiliklerinizin ayrıldığı noktaları fark edebilmeniz, ve bunlar üzerinden çocuğunuzun ayrı bir birey olarak kabul edebilmeniz önemlidir.

Tartışmalarda ya da, beğenmediğiniz, kınayacağınız durumlarda, eleştirinizi kişiliğine yöneltmek, yerine davranışı hedef alın. "Sen zaten hep yalan söylersin" yerine, "Söylediğin saatten geç gelince hem meraklanıyorum hem sinirleniyorum" gibi. Aksi halde, kişiliğe yönelik yapılan saldırıyı tamir etmek kolay olmayacaktır.

Ebeveyn olarak kendi kişiliğinizi tanıyın. Zayıflıklarınızı, hoşgörünüzün bittiği anları, hayal kırıklıklarınızı, beklentilerinizi tanırsanız, çocuğunuzun kişiliği üzerindeki etkilerinizi, ve bu etkilerin sonuçlarını da fark edebilirsiniz.

Çocuklarda Kişilik Gelişimi

Günce Psikolojik Danışmanlık Eğitim ve Grup Çalışmaları Merkezi

Tel: 0 216 380 76 85

Fax: 0 216 380 78 02

Email: info@guncedanismanlik.net

Tüm yayın hakları Günce Psikolojik Danışmanlık ve Eğitim Merkezi'ne aittir.

Bilgi Yayını 1
www.guncedanismanlik.net

4-6 Yaş Dönemi

Kişilik gelişiminde hangi etmenler göze çarpar?

Kişilik gelişiminde dönemsel özelliklerin yeri

0-1 Yaş Dönemi

0-1 yaş döneminde çocuk, ihtiyaçları doğrultusunda, anneye veya bakımını üstlenen kişiye bağımlı olsa da, 2 yaşına yaklaştığı dönemden, 3 yaş sonuna kadar geçen sürede kişilik oluşumunun ilk adımlarını atar.

Kendi istediğinin olması doğrultusunda ısrar ederek, her şeyi yardım almaksızın, bağımsız olarak yapmak isteyerek, etrafındaki diğer bireylerin durumlarını ve varlıklarını göz ardı ederek, ben merkezci bir biçimde hayata dair doneler toplayamaya başlar.

Bu dönemde ebeveynlere düşen rol, çocuğun gelişme, büyüme ve var olma çabalarına ket vurmada, ancak, belirli kurallar ve sınırlar dahilinde, onu desteklemektir. Tamamen serbest bırakmak, kural koymamak, sınır sunmamak, çocuğun özgüvenine şartsız destek vermek yerine, gerçek dünyaya dair topladığı tecrübelerin yerini bulmamasına neden olacaktır. Bu nedenle makul kural ve sınırlar dahilinde, çocuğun güvenliğini gözeterek yeni tecrübeler kazanmasını, neden-sonuç ilişkisini davranış sonucu yaşayarak öğrenmesini desteklemek, kişilik gelişimine katkıda bulunacaktır.

4-6 yaş arasında ise, çocuğun ben-merkezci tavırlarında azalma görülmesiyle, kişilik gelişimi, tecrübelerle beslenmeye daha açık hale gelir. Çevreden gördükleri, ailesinden öğrendikleri, değerler, kurallar, düzenlemeler, anne-babanın hayata bakış açısı, bu dönemde gerçek anlamıyla "kaydedilir". Kayıt ettiği birçok şey de ileriki yaşlarda referans alacağı noktalar olarak saklanır.

Kardeşlerin aynı yetiştirme tutumları ile aynı şartlar içinde yetişmelerine rağmen farklılıklarını ortaya koydukları dönem, bu yaşlara rastlar. Dolayısıyla, kişiliğe ait özellikler de bu dönemden sonra daha da belirginlik kazanır.

7-11 Yaş Dönemi

Okul çocukluğu dönemi (7-11) çevreden gelen farklı tecrübeler eşliğinde değişikliklere açık olan bir dönemdir. Bazen tikler, takıntılı davranışların dahi taklit yoluyla çocuktan çocuğa geçtiğine rastlanabilir. Bu dönemde görülen kolay etkilenme zaman zaman ebeveynleri endişelendirse de gözlem yaparak durumun seyrini takip etmek ve çocuğun ihtiyacını anlamaya çalışmak yararlı olacaktır.

Bu dönemde çocuğun hayatında önemli bir yeri olan figür de öğretmendir. Bu nedenle öğretmenle kurulan ilişki, öğretmenin yaklaşımı da çocukların ailesinden sonra tanıdığı bu değişik otorite figürünün etkisini önemli kılmaktadır

Sağlıklı bir kişilik gelişiminin temelini özgüven oluşturur. Kendi istek ve ihtiyaçlarının farkında olmak, bunları dile getirmek, duygularını ifade etmek, insan ilişkilerinde kendi benliğinin farkında olmak, sağlıklı özgüvenin kişilik gelişimi içinde işaret ettiği özelliklerdir. Sağlıklı dozda gelişen özgüven, kişilik gelişiminin eşiklerinden biridir.

Ebeveynlerin çocuk yetiştirme tutumları, psikolojik durumları, hayata ve olaylara bakış açısı da kişilik gelişimini etkileyen diğer bir faktördür. İyimserlik, karamsarlık, yardımseverlik, konuşkanlık, ya da içedönüklük, hırçınlık gibi karakter özellikleri ile anne babanın değer yargıları, kuralları ev içi düzenlemeleri, eşlerin birbirleriyle olan iletişimi de çocuğun kişiliğini etkiler. Çünkü kişiliğin çevre etkenleriyle şekillenen bir kısmı, yapısında, hayata tutunmayı, şartlar içinde var olmayı ve uyumu gerektirir.

Aile içi şiddet, cinsel taciz, alkol, ilaç kullanımı, tutarsız, dengesiz ev içi sistem, ağır ruh sağlığı sorunları, çok uzun süren hastalık durumları ile, doğal afet, kriz ve travmalar da kişilik oluşumunu etkileyen diğer etmenler içindedir. Bu etmenlerin varlığı, kişilik yapısını doğrudan etkileyebildiği gibi, kişinin baş etme becerilerine bağlı olarak dönemsel etkilerle de ortaya çıkabilir.